

kræver Forbedring, og som i de nærmeste Aar endnu mere vil komme dertil; thi man kan ikke gaa ud fra, at man i vore Dage fremdeles skulde slaa sig til No med, at Alt bliver, som det hidtil har været, og videre gaar jo, som sagt, Privilegiehavernes Forpligtelse ikke. Naar man nu har forsøgt paa at lægge noget Mere ind i Lovforslaget, nemlig Bestemmelser om, hvor den Byrde skulde hvile, som yderligere Forbedringer ved Færgeløbene førte med sig, maa man derved erindre, at her er Tale om helt nye Udgifter, om Udgifter, hvorom man ikke hidtil har kunnet træffe Bestemmelser, fordi de ikke have været til uden-antydningssvis som Fordringer. Naar der altsaa bliver Spørgsmaal om helt nye Udgifter, som hidtil hverken have paahvilet Statskassen eller Amtsfondene, tror jeg, at de, der paa den ene Side ville hævde, at Udgifterne ved Færgeløbene ubetinget maa paahvile Amtsrepartitionsfondene, fordi Udgifterne ved de tilstødende Veie paahvile Amtene, have lige saa megen Uret som de, der paa den anden Side ere mere tilbøjelige til at hævde, at disse nye Udgifter ubetinget maa komme til at paahvile Statskassen alene. Jeg tror, at det Rette i dette Forhold ligger midt imellem. Det er ganske vist, at der i enkelte Amtet findes en Mængde Færgeløb, medens andre Amtet ere temmelig fri derved, og at der altsaa, naar en Del af Udgifterne kommer til at paahvile Amtsrepartitionsfondene, vil komme til at falde større Byrder paa enkelte Amtsfond fremfor paa andre; men de Herrer maa dog ogsaa erindre, at Fordelen ved disse nye Færgeløb kommer de vedkommende Amtet til Gode. Naar det derved indrømmes, at Statskassen bør yde sit Bidrag til den hele Foranstaltning, vil dette være en yderligere Fordel for det vedkommende Amt, som da ikke behøver fuldstændig egen Regning at udføre de Forbedringer, som tjene til Kommunikationens Fremme indenfor Amtets Grænser. Naar der har været en saa skarp Strid om, hvor disse Udgifter skulde hvile, tror jeg, at Grunden dertil er den, at man ikke har forsøgt at fastslaa Regler om Fordelingen af disse Udgifter. Saalænge det har staaet hen, hvorledes disse Regler vilde blive, har man fra den ene Side frygtet for, at den hele Udgift skulde blive væltet over paa Amtet, og fra den anden Side har man næret Frygt i modsat Retning, nemlig for, at den hele Udgift skulde blive væltet over paa Statskassen. Saalænge der imidlertid ikke er truffet faste Bestemmelser for Fordelingen, er denne Frygt i Virkeligheden kun et Spørgsmaal uden Kjøb og Blod. Man har i Landstinget omtalt Uværligheden af at faae slige Regler, men, saa vidt mig bekjendt, er der ikke gjort Forsøg paa at opstille saadanne. Det forekommer mig dog ikke at være nogen uoverkommelig Opgave at opstille dem. Naar man overhovedet ved dette Lovforslags Behandling er kommen til at berøre Spørgsmaalet om Pengenes Tilveiebringelse, forekommer det mig,

at man med det Samme kunde gaa til at fastslaa Regler for Tilveiebringelsen af de nødvendige Penge. Det er paa denne Side klart, at den hidtilværende Forpligtelse for Privilegiehaverne til at vedligeholde Færgeløbene i den Stand, hvori de ere, fremdeles maa hævdes, og at der ikke deri kan finde Indskrænkning Sted. Det er fremdeles klart, at den samme Vedligeholdelsespligt maa komme til at paahvile Privilegiehaverne, selv naar Færgeløbene udvides og forbedres, og de vil derved for det Første være rigtigt et slaa aft i Loven, at saadanne Forpligtelser fremdeles paahvile dem. Naar Spørgsmaalet derimod kommer til at dreie sig om Udgifter, der gaar udover, vad der med Rette kan paalægges Færgevesenet, overkommer det mig, det vilde være rigtigt at lade den Bei, som vi allerede have et Præcedens r, nemlig at dele den overstødende Udgift imellem Statskassen og Amtsrepartitionsfonden. Et Præcedens i saa Henseende have vi i Loven om Dningen af Færgeforholdene ved Sallingfund og Adfund, der kun er et Par Aar gammel, og jeg tager, at der er flere saadanne Exempler at opvise. Jeg ser som sagt ikke, at det vil være saa uveligt at fastslaa Regler i den Retning, saaledes at de Udgifter, der overskrider Privilegiehaverens Forpligtelse, naar Amtsrådet og Stat ere eni udredes med Halvparten af hver af disse to arter. Jeg tror ikke, at man derved vil komme til at gaa Amtsrådet for nær, da saadanne Fordringer utvivlsomt ville komme Amtet til Gode, og paa den anden Side tror jeg, at man net ved denne Halvering af Udgifterne, med Rette paalægger Staten en Andel, idet Færgeløb ere ulige fordelte over Landet. Jeg skjønner rettere, end at det er urigtigt, at Hartkornudlukkende kommer til at udrede Udgifter ved Færgeløbene, og det vil undgaas ved, at i de del udredes af Statskassen, der kun for en mindre væsentlig Del har sine Indtægter af Skatnet. Jeg vil derfor opfordre til, at man kommer med Udtalelser om, hvor vidt man vil finde det Forslag rigtigt og billigt, som jegder Sagens videre Behandling forbeholder i at stille i Retning af, at de Udgifter, som over de Færgeieernes Forpligtelser, naar Amtsrådet og Stat efter en Forhandling derved ere eni enige i saa Henseende, udredes med Halvparten af hver.

Th. Nielsen: Den første Aarrede er var af den Mening, at Lovforslaget mis vilde fornykke det nuværende Standpunkt, et Byrden ved Færgevesenet vilde blive ligger paa Amtene. Hvad nu angaar en Forste af de nuværende Forhold, mener jeg ganske, at de vilde blive fornykkede ved det foreligende Lovforslag, der vistnok betyder betydelige Uværligheder i Retning af Dampfærger, smaa Søvej Broer; men disse Forhold bør da sikkert i